

Rozsudek Soudního dvora (pátého senátu) ze dne 4. října 2018 (žádost o rozhodnutí o předběžné otázce Administrativen sad Varna – Bulharsko) – Nikolaj Kantarev v. Balgarska Narodna Banka

(C-571/16) ⁽¹⁾

„Řízení o předběžné otázce – Systém pojištění vkladů – Směrnice 94/19/ES – Článek 1 bod 3 podbod i) – Článek 10 odst. 1 – Pojem ‚nedisponibilní vklad‘ – Odpovědnost členského státu za újmy způsobené jednotlivcům v důsledku porušení unijního práva – Dostatečně závažné porušení unijního práva – Procesní autonomie členských států – Zásada loajální spolupráce – Článek 4 odst. 3 SEU – Zásady rovnocennosti a efektivity“

(2018/C 436/03)

Jednací jazyk: bulharština

Předkládající soud

Administrativen sad – Varna

Účastníci původního řízení

Žalobce: Nikolaj Kantarev

Žalovaná: Balgarska Narodna Banka

Výrok

- 1) Článek 1 bod 3 a čl. 10 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/19/ES ze dne 30. května 1994 o systémech pojištění vkladů, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/14/ES ze dne 11. března 2009, musí být vykládány v tom smyslu, že brání jednak vnitrostátní právní úpravě, podle které je konstatování nedisponibility vkladů podmíněno platební neschopností úvěrové instituce a odnětím bankovní licence této instituci, a jednak odchýlení se od lhůt stanovených těmito ustanoveními pro konstatování nedisponibility vkladů a pro vyplacení náhrad těchto vkladů z důvodu, že danou úvěrovou institucí je nutné podrobit zvláštnímu dohledu.
- 2) Článek 1 bod 3 podbod i) směrnice 94/19, ve znění směrnice 2009/14, musí být vykládán v tom smyslu, že nedisponibilitu vkladů ve smyslu tohoto ustanovení musí příslušný vnitrostátní orgán konstatovat výslovným aktem a nelze ji vyvodit z jiných aktů příslušných vnitrostátních orgánů, jako je rozhodnutí Bulgarské Národní Banky (Bulharská národní banka) podrobit Korporativnu Targovsku Banku zvláštnímu dohledu, ani předpokládat z takových okolností, jaké nastaly ve věci v původním řízení.
- 3) Článek 1 bod 3 podbod i) směrnice 94/19, ve znění směrnice 2009/14, musí být vykládán v tom smyslu, že konstatování nedisponibility bankovního vkladu ve smyslu tohoto ustanovení nemůže být podmíněno tím, aby majitel tohoto vkladu již dříve bezúspěšně požádal dotyčnou úvěrovou instituci o výběr prostředků.
- 4) Článek 1 bod 3 podbod i) směrnice 94/19, ve znění směrnice 2009/14, má přímý účinek a představuje právní pravidlo přiznávající jednotlivcům práva umožňující vkladatelům podat žalobu na náhradu újmy způsobené opožděným vyplacením náhrady vkladů. Předkládající soud musí ověřit, zda nekonstatování nedisponibility vkladů ve lhůtě pěti pracovních dnů, stanovené v tomto ustanovení, navzdory skutečnosti, že podmínky jasně stanovené v tomto ustanovení byly splněny, představuje za okolností věci v původním řízení dostatečně závažné porušení ve smyslu unijního práva, a zda existuje přímá příčinná souvislost mezi tímto porušením a újmou vzniklou takovému vkladateli, jako byl Nikolaj Kantarev.
- 5) Článek 4 odst. 3 SEU, jakož i zásady rovnocennosti a efektivity, musí být vykládány v tom smyslu, že v případě, kdy v Bulharsku neexistuje zvláštní řízení pro uznání odpovědnosti tohoto členského státu za újmu vzniklou porušením unijního práva ze strany vnitrostátního orgánu:

- nebrání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví dva různé procesní prostředky, jež spadají do působnosti různých větví soudnictví a pro něž jsou stanoveny různé podmínky, pokud předkládající soud určí, zda podle vnitrostátního práva musí být odpovědnost takového vnitrostátního orgánu, jako je Bulharská národní banka, uznána na základě zákona za otgovornostta na daržavata i obštinite za vredi (zákon o odpovědnosti státu a obcí za škody), nebo na základě zákona za zadalženijata i dogovorite (zákon o závazkových a smluvních vztazích), a pokud oba tyto procesní prostředky jsou v souladu se zásadami rovnocennosti a efektivity;
- brání vnitrostátní právní úpravě, která pro právo jednotlivců na náhradu újmy stanoví dodatečnou podmínku vycházející z úmyslné povahy újmy způsobené dotčeným vnitrostátním orgánem;
- nebrání vnitrostátní právní úpravě, která právo jednotlivců na náhradu újmy podmiňuje povinností jednotlivce předložit důkaz o zavinění, pokud se pojem „zavinění“ nenachází mimo rámec pojmu „dostatečně závažné porušení“, což musí ověřit předkládající soud;
- nebrání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví povinnost uhradit paušální poplatek nebo poplatek ve výši úměrné hodnotě sporu, pokud úhrada paušálního poplatku nebo poplatku ve výši úměrné hodnotě sporu není s ohledem na výši a význam poplatku, na překonatelnost či nepřekonatelnost překážky v přístupu ke spravedlnosti, kterou případně zakládá, na jeho závaznost a na možnosti jeho prominutí, v rozporu se zásadou efektivity, což musí ověřit předkládající soud, a
- nebrání vnitrostátní právní úpravě, která právo jednotlivců na náhradu újmy podmiňuje předchozím zrušením správního aktu, v jehož důsledku újma vznikla, pokud lze splnění této podmínky na poškozeném rozumně požadovat, což musí posoudit předkládající soud.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 38, 6.2.2017.

Rozsudek Soudního dvora (druhého senátu) ze dne 4. října 2018 (žádost o rozhodnutí o předběžné otázce Administrativen sad Sofia-grad – Bulharsko) – Nigyar Rauf Kaza Ahmedbekova, Rauf Emin Oglu Ahmedbekov v. Zamestnik-predsedatel na Daržavna agencija za bežancite

(Věc C-652/16) ⁽¹⁾

„Řízení o předběžné otázce – Společná politika týkající se azylu a doplňkové ochrany – Normy, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany – Směrnice 2011/95/EU – Články 3, 4, 10 a 23 – Žádosti o mezinárodní ochranu podané samostatně příslušníky téže rodiny – Individuální posouzení – Přihlédnutí k hrozbám, jimž je vystaven jeden rodinný příslušník, v rámci individuálního posouzení žádosti jiného rodinného příslušníka – Příznivější normy, jež mohou být zachovány nebo přijaty členskými státy pro účely rozšíření azylu nebo doplňkové ochrany na rodinné příslušníky osoby, která požívá mezinárodní ochrany – Posouzení důvodů pronásledování – Účast ázerbájdžánského státního příslušníka na podání stížnosti proti jeho zemi k Evropskému soudu pro lidská práva – Společná procesní pravidla – Směrnice 2013/32/EU – Článek 46 – Právo na účinný opravný prostředek – Úplné a ex nunc posouzení – Důvody pronásledování nebo skutkové okolnosti neuvedené před rozhodujícím orgánem, ale uplatněné v rámci opravného prostředku podaného proti rozhodnutí přijatému tímto orgánem“

(2018/C 436/04)

Jednací jazyk: bulharština

Předkládající soud

Administrativen sad Sofia-grad